

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ÇORUM İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ**

ISSN 1303-7757

2005/1-2

Yıl: 4, Cilt: IV, Sayı: 7-8

**GAZI UNIVERSITY
THE JOURNAL OF CORUM
DIVINITY FACULTY**

ISSN 1303-7757

2005/1-2

Year: 4, Vol.: IV, Issue: 7-8

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ÇORUM İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

2005/1-2, Yıl: 4, Cilt: IV, Sayı: 7-8

Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Adına

Sahibi ve Yayın Kurulu Başkanı

Owner and Head of Editorial Board

Prof. Dr. Nadim MACİT

Dekan/Dean

Editör/Editor

Yard. Doç. Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK

Editör Yard./Co-Editor

Ar. Gör. Dr. Kaşif Hamdi OKUR

Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Dr. Nadim MACİT

Doç. Dr. Mustafa ERTÜRK

Doç. Dr. M. Mahfuz SÖYLEMEZ

Doç. Dr. Mesut OKUMUŞ

Yard. Doç. Dr. Ferit USLU

Yayın Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. Dr. M. Saim YEPREM	(Marmara Üniv.)
Prof. Dr. Mahmut Erol KILIÇ	(Marmara Üniv.)
Prof. Dr. H. Ezber BODUR	(Sütçü İmam Üniv.)
Prof. Dr. İsmail YAKIT	(S. Demirel Üniv.)
Prof. Dr. Kazım SARIKAVAK	(Gazi Üniv.)
Prof. Dr. Mustafa ERDEM	(Ankara Üniv.)
Prof. Dr. Sadık KILIÇ	(Atatürk Üniv.)
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ	(İstanbul Üniv.)
Prof. Dr. Ünver GÜNAY	(Erciyes Üniv.)
Prof. Dr. Zeki ÖZCAN	(Erciyes Üniv.)

Teknik Hazırlık

H. İbrahim ŞİMŞEK

Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi, hakemli bilimsel yayın organıdır. Yılda iki sayı olarak yayımlanır. Dergide yayımlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Yazılar, yayıncı kuruluştan izin alınmadan ve yayın organı referans gösterilmeden kısmen veya tamamen bir başka yerde yayımlanamaz ve elektronik ortama aktarılamaz. (Yayın Kurulu).

Baskı Yeri ve Tarihi/Publication Place and Date

Çorum, 2005

Baskı/Printing

Öncü Basımevi (0312) 384 31 20

Yazışma adresi/Corresponding Adress

Gazi Üniv. Çorum İlahiyat Fakültesi (Dergi)
19100 ÇORUM

Tel: 0364 2346358 **Fax:** 0364 2346357

Fiyatı: 10 YTL

Bu Sayının Hakemleri

Referee Board of this Issue

Prof. Dr. H. Ezber BODUR
(Sütçü İmam Üniv.)

Prof. Dr. Ferhat KOCA
(Gazi Üniv. İlahiyat Fak.)

Prof. Dr. Süleyman TOPRAK
(Selçuk Üniv. İlahiyat Fak.)

Prof. Dr. Mehmet AKKUŞ
(Ankara Üniv. İlahiyat Fak.)

Prof. Dr. Ali YILMAZ
(Ankara Üniv. İlahiyat Fak.)

Prof. Dr. Recep KILIÇ
(Ankara Üniv. İlahiyat Fak.)

Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ
(Cumhuriyet Üniv. İlahiyat Fak.)

Doç. Dr. Tahsin ÖZCAN
(İstanbul Üniv. İlahiyat Fak.)

Doç. Dr. Burhanettin TATAR
(19 Mayıs Üniv. İlahiyat Fak.)

Doç. Dr. Fazlı ARABACI
(Gazi Üniv. Çorum İlahiyat Fak.)

Doç. Dr. Mesut OKUMUŞ
(Gazi Üniv. Çorum İlahiyat Fak.)

Yard. Doç. Dr. Ferit USLU
(Gazi Üniv. Çorum İlahiyat Fak.)

Yard. Doç. Dr. Şaban Haklı
(Gazi Üniv. Çorum İlahiyat Fak.)

İÇİNDEKİLER

Doç. Dr. Muhit Mert Oşlu Din Âlimi Ali b. Osman ve <i>Bed'ü'l-Emâlî</i> Adlı Eseri Bağlamında İtikadî Görüşleri	7-32
Ar. Gör. Dr. Kaşif Hamdi Okur Para Vakıfları Bağlamında Osmanlı Hukuk Düzeni ve Ebussuud Efendinin Hukuk Anlayışı Üzerine Bazı Değerlendirmeler	33-58
Yard. Doç. Dr. Zülfikar Güngör Osmanlı Döneminde Çorumlu Dîvân Şâirleri	59--76
Yard. Doç. Dr. Hasan Ayık Felsefi Kavramların Oluşmasında Farabî'nin Rolü	77-94
Ar. Gör. Yakup Çoştu Küreselleşme Üzerine Bazı Düşünceler	95-104
Ar. Gör. Selim Türcan Hûd Suresi 87. Ayette Geçen "salât(uke)" Kelimesi Örneğinden hareketle genel Bir Çeviri Eleştirisi	105-120
Prof. Dr. David A. Pailin Çev.: Yard. Doç. Dr. Ferit Uslu Din Felsefesi Nedir?	121-154
Prof. Dr. Binyamin Abrahamov Çev.: Dr. Mehmet Ümit Kâsım b. İbrahim'in İmâmet Teorisi	155-179
Muhammed b. Abdülkerim eş-Şehrîstânî Çev.: Ar. Gör. Aytekin Özel, Ar. Gör. Aygün Akyol Varlığın Kısımlarının Belirlenmesi	181-189

CONTENTS

Associate Prof. Dr. Muhit Mert A Muslim Theologian Ali b. Othman from Osh and His Views About the Islamic Beliefs in the Context of Bad' al-Amâli	7-32
Research Assistant Dr. Kaşif Hamdi Okur Some Notes on Ottoman Law Order and Ebussuud Efendi's Juridical Views Concerning Cash Waqfs in Ottoman Empire	33-58
Assistant Prof. Dr. Zülfikar Güngör The Divan Poets of Corum in the Ottoman Period	59-76
Assistant Prof. Dr. Hasan Ayık The Role of al-Farab to Establishment Philosophical Concept	77-94
Research Assistant Yakup Coştu Some Observations on Globalization	95-104
Research Assistant Selim Türcan A General Critique of Translation in the Case of the Word "salât(uke)" in the 87th Verse of Hûd Surah	105-120
Prof. Dr. David A. Pailin Translated by Assistant Prof. Dr. Ferit Uslu Faith, Religion and Philosophy	121-154
Prof. Dr. Binyamin Abrahamov Translated by Lecturer Mehmet Ümit al-Kasim Ibn Ibrahim's Theory of the Imamate	155-179
Muhammed b. Abdülkerim eş-Şehristani Translated by Research Assistant Aytekin Özel, Research Assistant Aygün Akyol The Enumeration of Subdivisions of Existence	181-189

SUNUŞ

Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi olarak 7-8. sayımızı sizlerle paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Dergimizin bu sayısında altı telif makale ve üç çeviri yazısı yer almaktadır. Bilindiği üzere akademik yazılar oldukça zor ve titiz gayretler neticesinde ortaya çıkmaktadır. Bütün bunların ötesinde meydana getirilen bilimsel çalışmaların okuyucularla paylaşılması da en az o kadar önemli bir adım olarak akademisyenin önünde durmaktadır. Elinizdeki dergide yer alan ve titiz çabaların ürünleri olan çalışmalar İslâm düşüncesine katkı yapacak niteliktedir.

Fakültemizin son dört yıl içinde Fakülte dergisini çıkarma çabası, İslâm düşüncesi alanında yazılanları metinleştirme açısından oldukça önemlidir. Bu vesileyle dergimizi yazılarıyla destekleyen akademisyenlere, hazırlık ve basım esnasında emeği geçen arkadaşlara içtenlikle teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Nadim MACİT

Dekan

YAYIN İLKELERİ

1. Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi, yılda iki kez yayımlanan hakemli bilimsel bir yayın organıdır.
2. Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi'nde telif, çeviri (*yazarından ve yayımcı kuruluştan izin alınmak kaydıyla*), sadeleştirme, edisyon kritik, kitap ve sempozyum değerlendirmesi çalışmaları yayımlanır.
3. Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi'nde yayımlanmak üzere gönderilen telif makaleler, Yayın Kurulu tarafından incelendikten sonra konunun uzmanı iki hakeme gönderilir ve her iki hakemden de olumlu rapor gelmesi halinde yayımlanır.
4. Hakemlerden biri olumsuz görüş belirttiği takdirde makalenin yayımlanıp yayımlanmamasına Yayın Kurulu karar verir. Yayın kurulu gerekli gördüğü durumlarda yazı üçüncü bir hakeme gönderilir.
5. Hakemlerden biri veya her ikisi "düzeltmelerden sonra yayımlanabilir" görüşü belirtirse, gerekli düzeltmelerin yapılması için makale yazarına iade edilir. Düzeltme yapıldıktan sonra hakemlerin uyarılarının dikkate alınıp alınmadığı Yayın Kurulu tarafından değerlendirilir.
6. Yayımlanmasına karar verilen yazılara; İngilizce başlık, 50-100 kelime arasında İngilizce ve Türkçe özet, en fazla beş kelime olmak üzere Türkçe ve İngilizce anahtar kavramlar yazarı tarafından eklenir.
7. Aşağıda açıklanan yazım ilkelerine ve biçimlendirmeye uyulmadan dergiye ulaştırılan yazılar, hakeme gönderilmeden önce düzeltilmesi için yazara iade edilir.

YAZIM İLKELERİ

1. Dergimize gönderilen yazılar, PC Microsoft Office Word (Word 2000 veya daha yüksek bir versiyonu) programında yazılmalı veya bu programa uyarlanarak gönderilmelidir. Metin sonuna bibliyografya, İngilizce-Türkçe (özetler 100'er kelimedenden fazla olmamalı) özet ve İngilizce başlık eklenmelidir. Gönderilen yazı, burada belirtilen sayfa ve yazım düzeninde ekleriyle birlikte toplamı 30 sayfayı aşmamalıdır.
2. Sayfa düzeni: A4 boyutunda, kenar boşlukları soldan 3,5 cm, sağdan 3 cm, üstten 3,5 cm ve alttan 3 cm şeklinde ayarlanmalıdır.
3. Yazı biçimi: Metin kısmı Times New Roman yazı tipi, 12 puntoyla, başlıklar bold olarak; metnin tamamı 1,5 satır aralıkla, dipnotlar ise tek satır aralıkla ve Times New Roman yazı tipinde 10 nk ile yazılmalıdır (transkript harfleri uyarlanmalıdır).
4. Dipnotlarda aşağıda belirtilen kaynak gösterme usullerine uyulması gerekir:
  - a. Kitap
Basılmış eser; yazar adı soyadı, eser adı (*italik*), çeviri ise çevirenin adı, tahkikli ise tahkik edenin adı, sadeleştirme ise sadeleştirilenin adı, edisyon ise edisyonu yapanın adı, yayınevi, baskısı (örnek 3.bs. birinci baskılar için sayı yazılmamalıdır), baskı yeri ve tarihi (örnek, İstanbul 2004), cildi (örnek, c. IV), sayfası (örnek, s. 21), sayfadan sayfaya (örnek ss. 15-16, 17).
Yazma eser; yazar adı, eser adı (*italik*), Kütüphanesi, varsa kütüphane bölümü, kayıt numarası; no.; varak numarası (örnek, vr. 10b).
Hadis kitaplarında, ilgili eserin hadis alanında meşhur olan referans yöntemi kullanılmalıdır.
  - b. Makale
Yazar adı soyadı, makale adı (tırnak içinde), dergi veya eser adı (*italik olarak yazılacak*), çeviri ise çevirenin adı, yayınevi, baskı yeri ve tarihi (örnek, İstanbul, Kasım 2004; örnek, İstanbul 2005), cildi (örnek, c. IV), süreli yayın ise (örnek; sayı: 3), sayfası (örnek, s. 13).
  - c. Basılmış sempozyum bildirileri ve ansiklopedi maddeleri, makalelerin referans verilmiş düzeniyle aynı olmalıdır.
  - d. Dipnotlarda, kullanılan kaynak ilk geçtiği yerde yukarıdaki şekilde tam künye ile verilmelidir. İkinci defa gösterilen aynı kaynaklar için; yazarın soyadı veya meşhur adı, eserin kısa adı, birden çok cilt varsa cildi ve sayfa numarası yazılır (örnek, Kuşeyrî, *er-Risale*, s. 21).
  - e. Arapça eser isimlerinde, birinci kelimenin ve özel isimlerin baş harfleri büyük, diğerleri küçük harflerle yazılmalıdır. Farsça, İngilizce, vb. diğer yabancı dillerdeki ve Osmanlı Türkçesi ile yazılan eser adlarının her kelimesinin baş harfleri büyük olmalıdır.
  - f. Ayetler; italik karakterle yazılmalı, referansı (sure adı, sure no/ayet no) sırasına göre verilmelidir (örnek, el-Bakara, 2/10).
5. Dergimizde kullanılan bazı genel kısaltmalar: bakınız: bk., karşılaştırınız: krş., adı geçen eser: *age*, adı geçen makale: agm, aynı müellif: a.mlf, Yayınları: Yay., Kütüphane: Ktp., numara: no., ölümü: ö., tarihsiz: ts., yayın yeri yok: yy., aleyhi's-selam: (s), Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi: *DİA*, MEB İslâm Ansiklopedisi: *İA*, Üniversite: Üniv. Veya Ü, yardımcı: Yrd., Araştırma Görevlisi: Arş. Gör., çeviren: çev., hazırlayan: haz., editör: ed., tahkik: tahk., cilt:c., sayfa: s., Hazreti: Hz., varak: vr.